

»ZAGREB, JOŠ SIGURNIJI GRAD« ILI LEGALNO DANONOČNO ŠPIJUNIRANJE ZAGREPCANA

Metropola promrežena videokamerama

Instaliranje nadzora ulica, kao i famozna restoranska snimka ručka Sanadera i Hernadija, izvrstan je povod za raspravu o dobrim i lošim stranama nadzora građana

Ladislav TOMIČIĆ

ZAGREB » Na »razvijenom Zapadu«, u Berlinu, Londonu ili Parizu, danonoćni nadzor gradskih ulica videokamerama velika je tema. O njoj se izjašnjavaju najumnijiji ljudi, prosuđujući jesu li i u kojoj mjeri takvom praksom narušena osnovna ljudska prava i slobode. U Zagrebu je prvo instaliranje kamera za nadzor ulica proteklo bez gotovo ikakve javne rasprave, a da se priopćenjem nije oglasilo udruženje Mladih antifašista – teško da bi uopće bilo primijećeno.

– Pod krinkom borbe protiv prometnih prekršaja i pod parolom: »Zagreb, još sigurniji grad« započelo je legalno danonoćno špijuniranje stanovnika grada Zagreba. Bez ikakve javne rasprave ili obavještanja šireg dijela javnosti Grad je, u dogovoru s policijom, prije više od godinu dana odlučio kupiti 225 kamera i postaviti ih na 75 lokacija po cijeni od 21 milijun kuna. U utorak je postavljeno prvih 18 nadzornih kamera u Šubićevoj, Martičevoj i na Kvatriću, a špijunirat će početi već sljedeći mjesec, stoji u priopćenju.

Narušavanje ljudskih prava

U Zagrebačkom holdingu, tvrtki koja je na inicijativu podružnice Zagrebparking investirala u nadzornu opremu, ističu, dakako, drugu

stranu priče.

– Riječ je o projektu Grada, a mi smo investitor. Nisam stručnjak za sigurnost, ali čini mi se da nam je svima razvojem tehnologije privatnost manje ili više već ugrožena. Ljudi koji se bave sigurnošću smatraju da je u ovome veća korist nego šteta, odnosno da će instaliranje kamera zaštititi javna dobra od vandala. Nadzor bi trebao popraviti ponašanje vozača u prometu, spriječiti grafitere da nagrđuju

Čini se da je društvena korist veća nego eventualnog narušavanja privatnosti

Dušan Viro

fasade zgrada i slično. Da zaključim, čini da je društvena korist veća nego šteta od eventualnog narušavanja privatnosti, kaže glasnogovornik Holdinga Dušan Viro.

Za mišljenje smo pitali i predsjednika Gradanskog odbora za ljudska prava Zorana Pusića, koji temu pokušava sagledati iz oba kuta.

– Argumenti obje strane u ovakvim slučajevima imaju svoju težinu. S jedne strane čovjek bi se htio osigurati od nekakvih lopova i divljaka, a s druge bi htio da »divljak« ne postane država, koja uvijek ima tendenciju pretjeri-

vanja. Kad sam putovao u sovjetsku Rusiju na apsolutno putovanje, u sobama smo imali radioaparate koje niste mogli ugasiti. To me je jako podsjećalo na Orwellovu knjigu »1984.«. Vjerujem da država, odnosno lokalna samouprava ozbiljno misli da instaliranje kamera poboljšava, odnosno štiti kvalitetu života; da izgovor na sigurnost nije samo krinka. S druge strane, svakodnevni nadzor može prijeći granicu, kad u pitanju više nije sigurnost, nego narušavanje ljudskih prava i sloboda. Građanima neće biti ugodno kad ulicom budu hodali s mišlju da su pod stalnim nadzorom, kaže Pusić.

Spriječiti zloporabe

Ono što je, smatra, u ovakvim slučajevima nužno jest razraden sustav kontrole nad onima koji kontroliraju.

– Potrebna je stalna kontrola koja će osigurati da podaci o građanima ne budu zlopotrijebljeni, zaključuje Pusić.

Aktualno instaliranje nadzora zagrebačkih ulica, kao i famozna restoranska snimka ručka optuženog bivšeg premijera Ive Sanadera sa čelnim čovjekom MOL-a Zsoltom Hernadijem, izvrstan je povod za raspravu o danonoćnom nadzoru građana, njegovim dobrim i lošim stranama, prednostima i mogućnostima zlopotreba, ali Hrvatska danas (očito) ima važnijih tema za raspravu.

Postavljanje kamera na krizanju Martičeve i Šubićeve ulice